

SKÚSENOSTI Z ANALÝZY HARDVÉRU REFERENČNÝCH STANÍC SKPOS

Ing. Pavol Ceizel, Ing. Karol Smolík,
Ing. Branislav Droščák, PhD.

Geodetický a kartografický ústav Bratislava

pavol.ceizel@skgeodesy.sk, karol.smolik@skgeodesy.sk, branislav.droscak@skgeodesy.sk

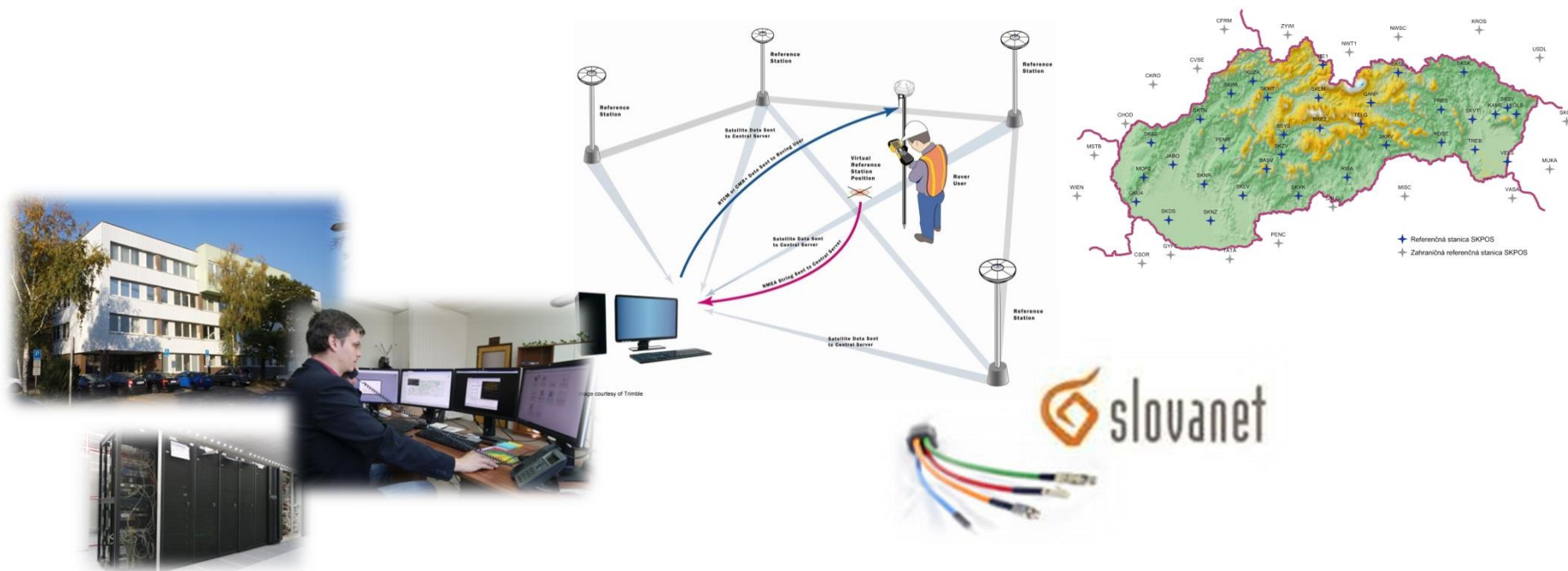
Medzinárodný seminár
DRUŽICOVÉ METODY V GEODÉZII A KATASTRU
2.2.2017, Brno, Česká republika

Obsah

- SKPOS
- Manažment kvality SKPOS
- Výpočet súradníc referenčných staníc SKPOS
- Problémový vývoj časových radov súradníc
- Kontrola HW staníc SKPOS
  - Kontrola prijímačov
  - Kontrola antén
- Analýza parametrov získaných nástrojom TEQC
  - MP1, MP2

SKPOS

- Slovenská priestorová observačná služba (SKPOS) je multifunkčný nástroj na presné určovanie polohy objektov a javov pomocou globálnych navigačných družicových systémov, ktorý umožňuje používateľom pracovať on-line alebo dodatočne v záväzných geodetických referenčných systémoch ETRS89 a S-JTSK (v realizácii JTSK03).

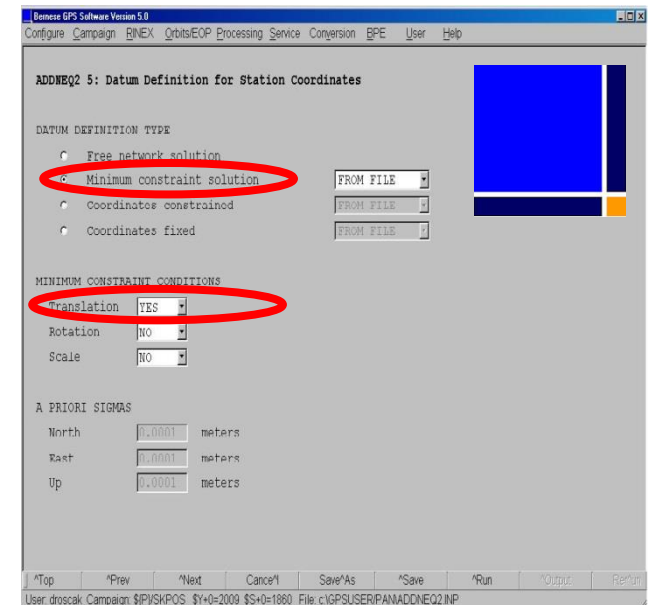

Manažment kvality SKPOS

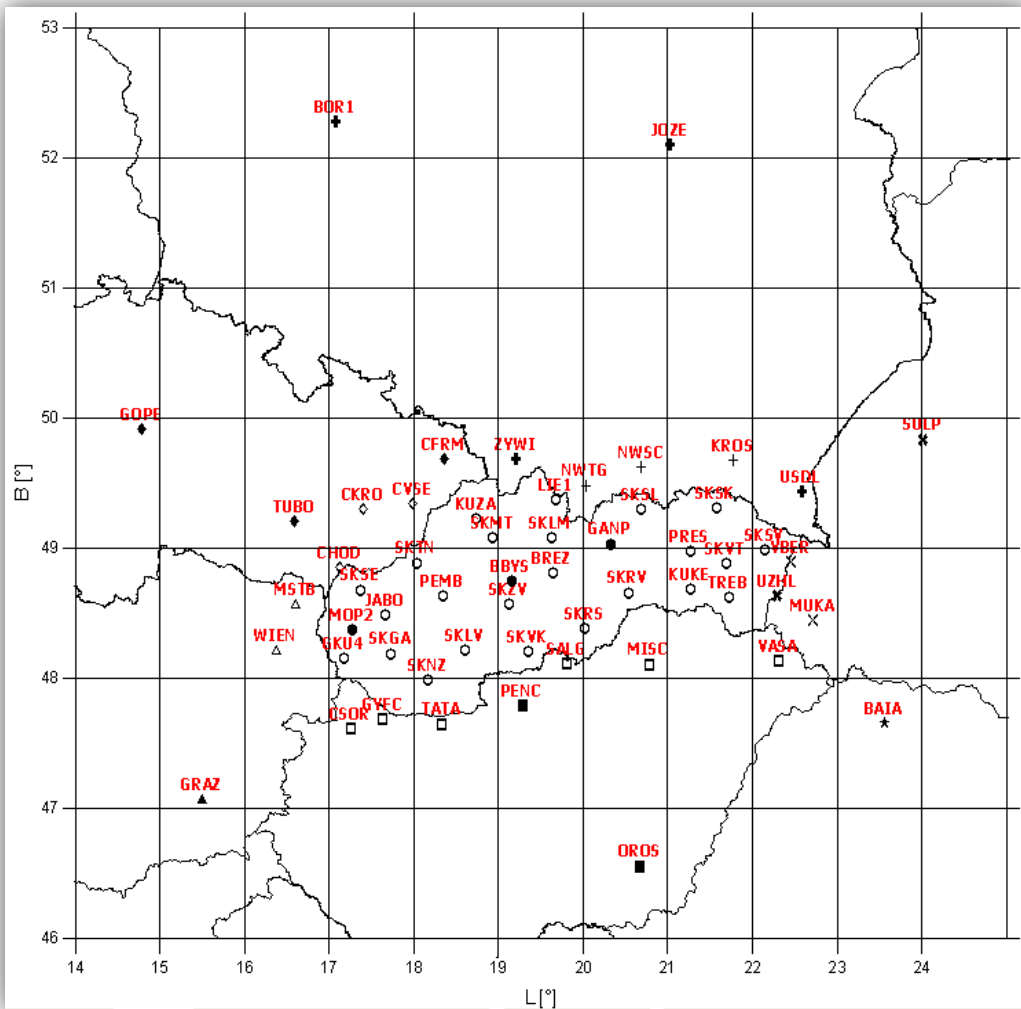
- Nepretržité sledovanie a monitorovanie integrity siete a jej jednotlivých súčastí
- Nepretržité monitorovanie kvality poskytovaného sieťového riešenia
- Nepretržité monitorovanie dostupnosti služby, toku poskytovaných korekcií, ich oneskorení a obsahu jednotlivých korekčných údajov
- Vykresľovanie a analyzovanie časových radov topocentrických súradníc referenčných staníc

Výpočet súradníc referenčných staníc SKPOS

- Softvér Bernese 5.2
- Rutinný výpočet pre každý deň = presné spracovanie GNSS observácií
  - ITRS (ITRF2008)
  - Absolútne modely fázových centier antén
  - Presné finálne IGS efemeridy
  - GPS+GLONASS
- Vyrovnanie
  - podmienka Minimal Constraint – no net translation na vybratých EPN staniách
- Denné riešenia kombinované do týždenných (SINEX)
  - XYZ súradnice v ITRF2005
- Vykreslenie časových radov topocentrických súradníc v systéme ETRS89 (týždenné riešenia)

Výpočet súradníc referenčných staníc SKPOS Sieť staníc (aktualizovať!!!!!!!!!!)

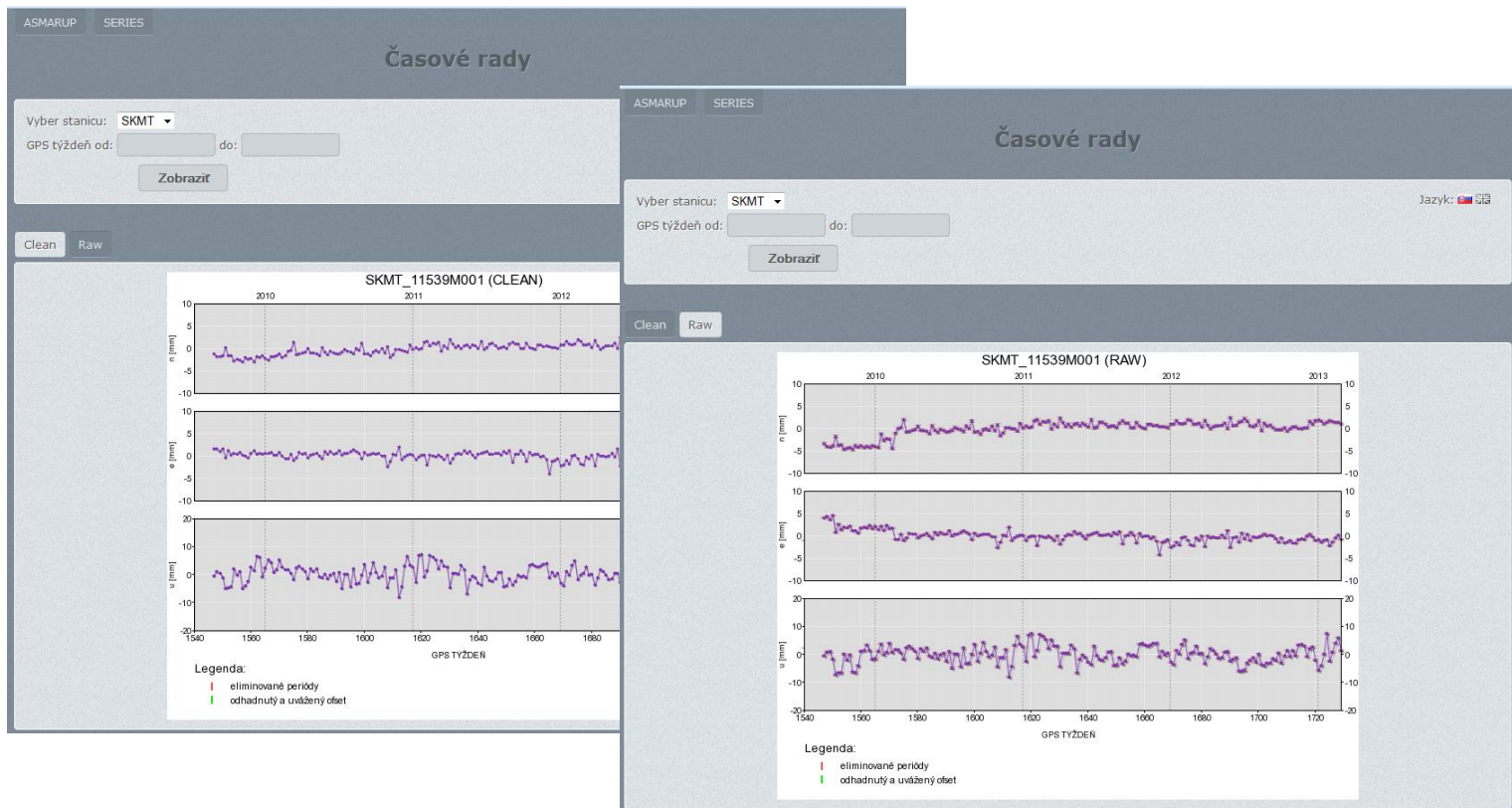
- SKPOS int 30/1 EPN
- SKPOS ext 2/2 EPN
- APOS 3/1 EPN
- GNSSnet.hu 8/2 EPN
- CZEPOS 6/3 EPN
- ASG-EUPOS 7/4 EPN
- ZAKPOS 3/1
- EPN 2

Spolu 61 staníc

Vykreslenie časových radov súradníc staníc SKPOS

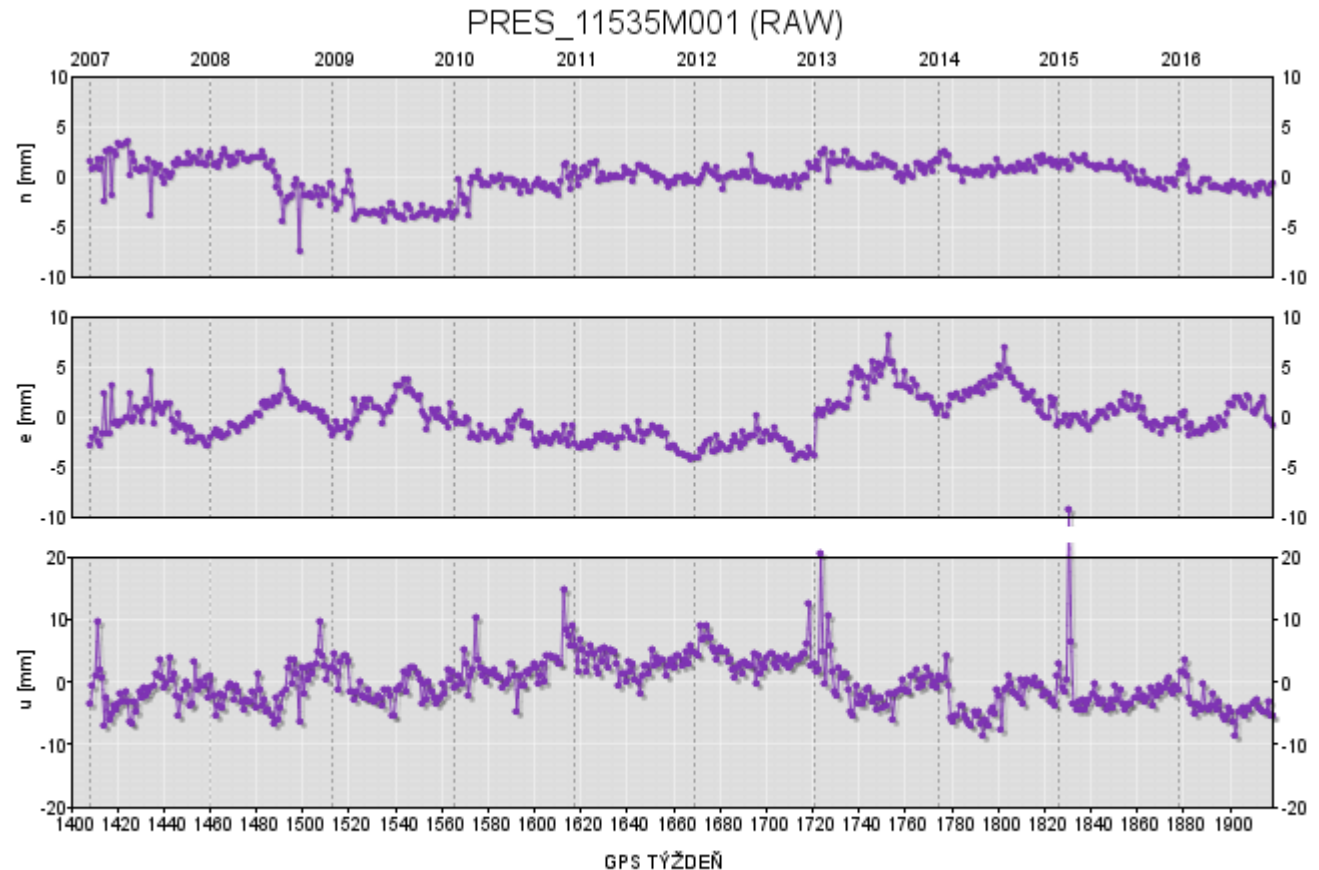
- Aplikácia ASMARUP/Timeseries
- Raw = „surové“ alebo Clean = „vyčistené“

Príklady bezproblémových časových radov súradníc staníc SKPOS (všade doplniť aj línie)

- PRES

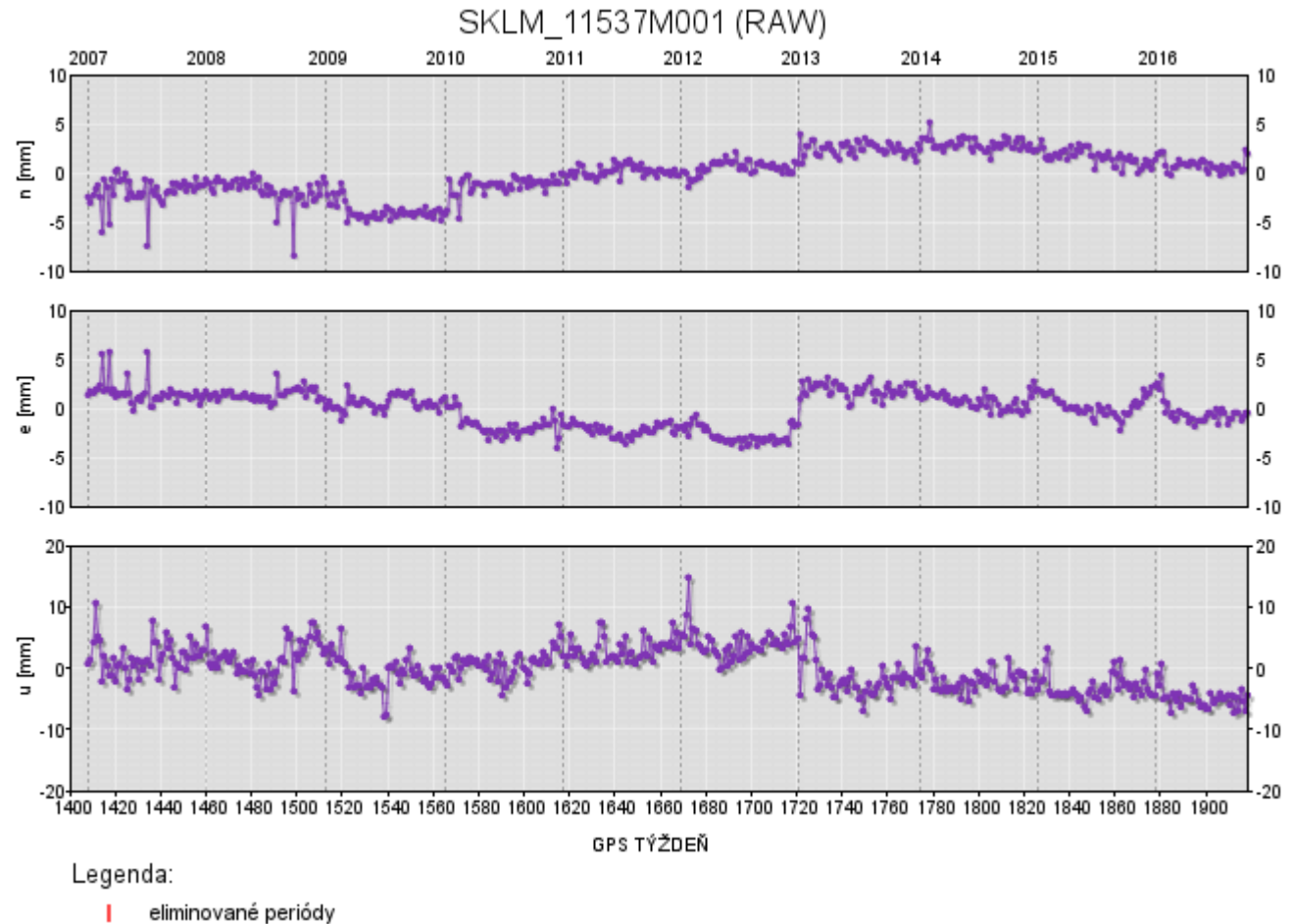

Legenda:

█ eliminované periódy

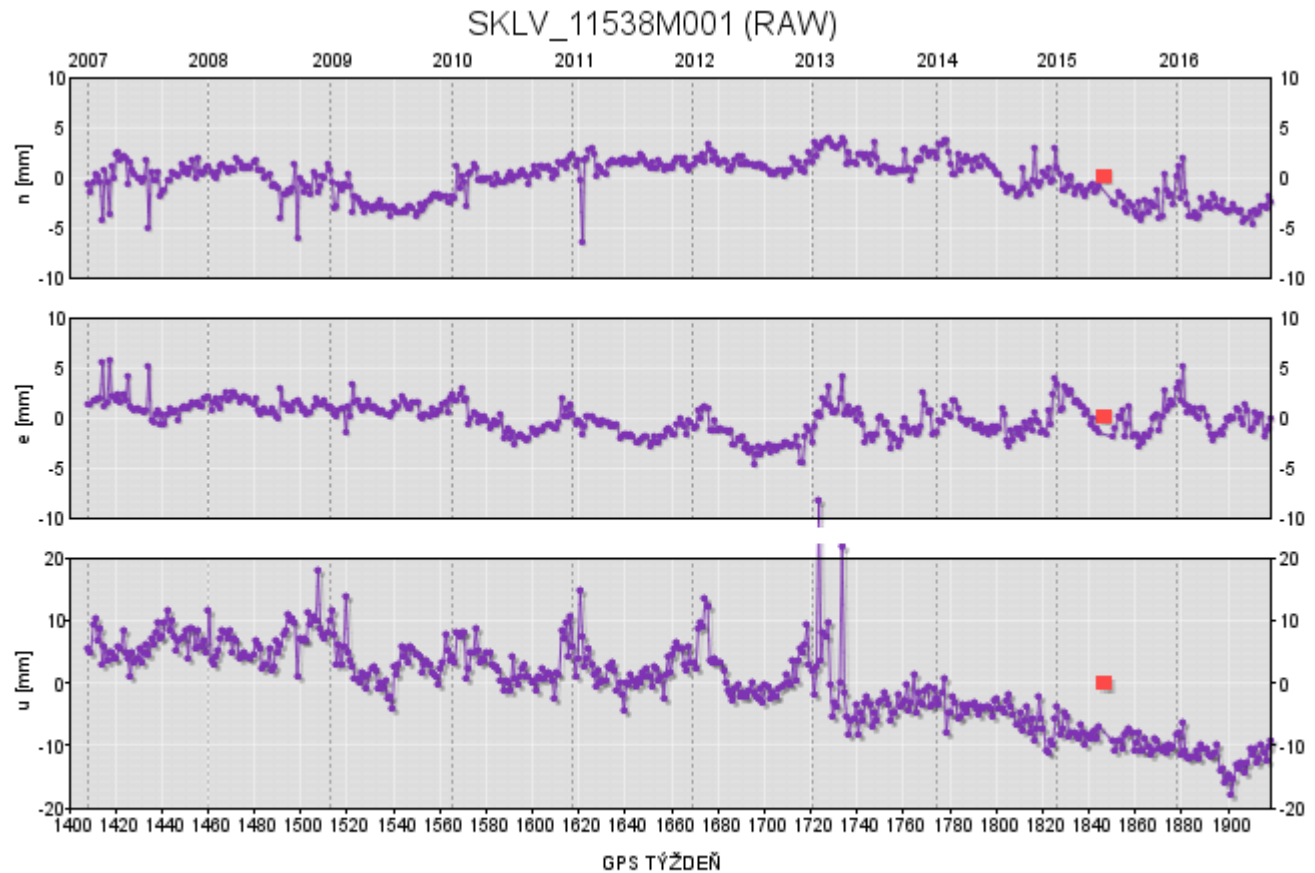
Príklady bezproblémových časových radov súradníc staníc SKPOS

- SKLM

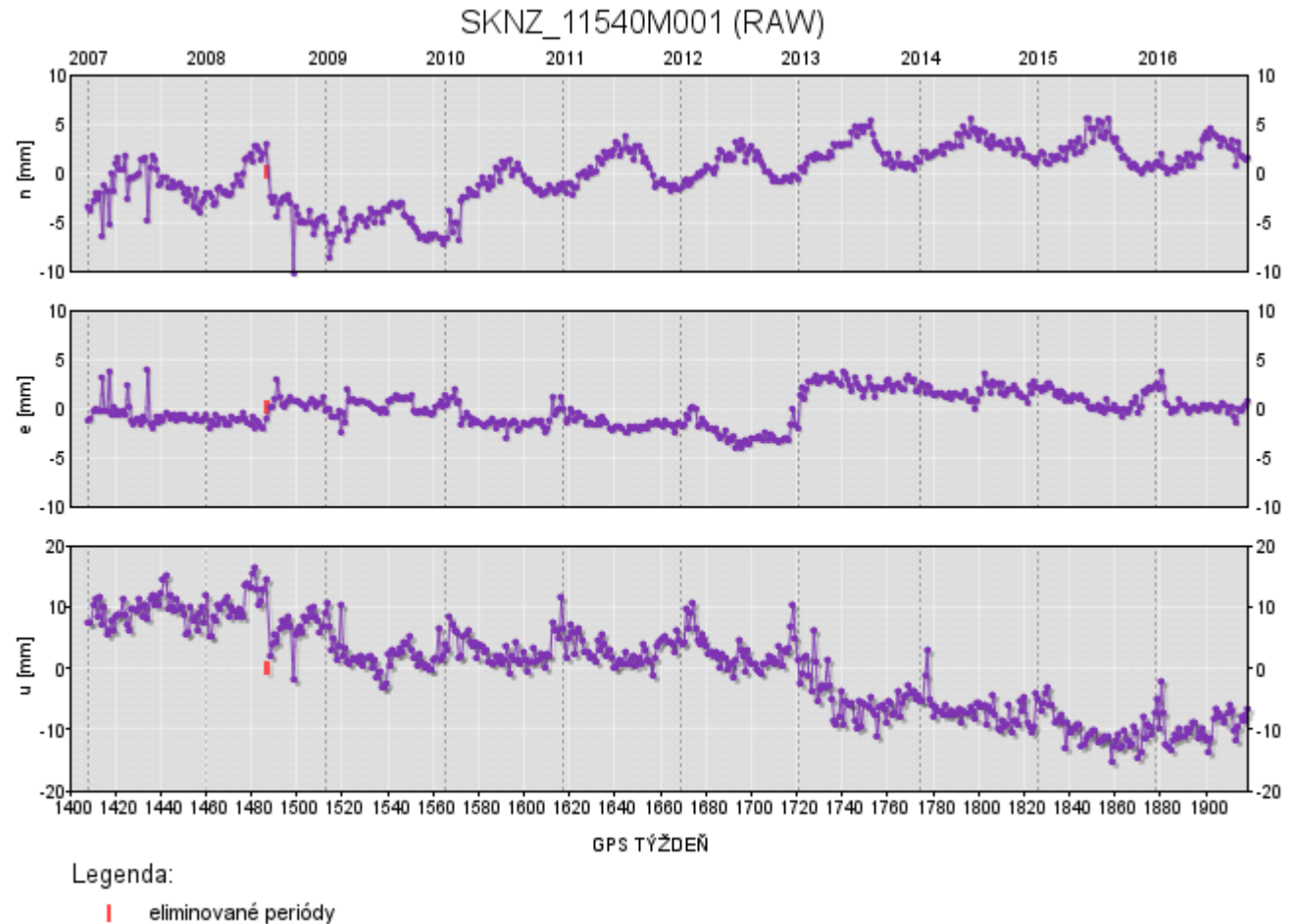
Príklady bezproblémových časových radov súradníc staníc SKPOS

- SKLV

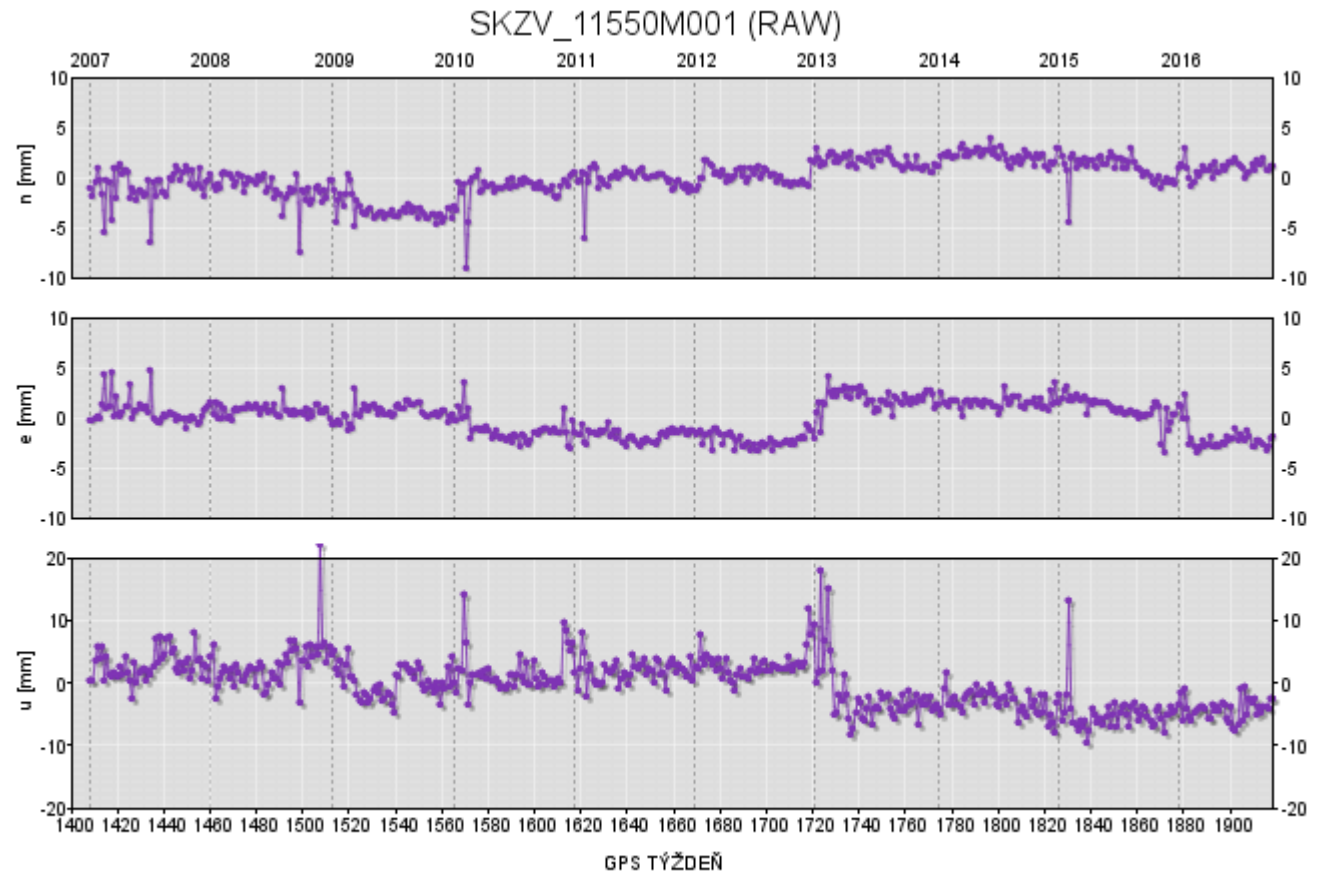
Príklady bezproblémových časových radov súradníc staníc SKPOS

- SKNZ

Príklady bezproblémových časových radov súradníc staníc SKPOS

- SKZV

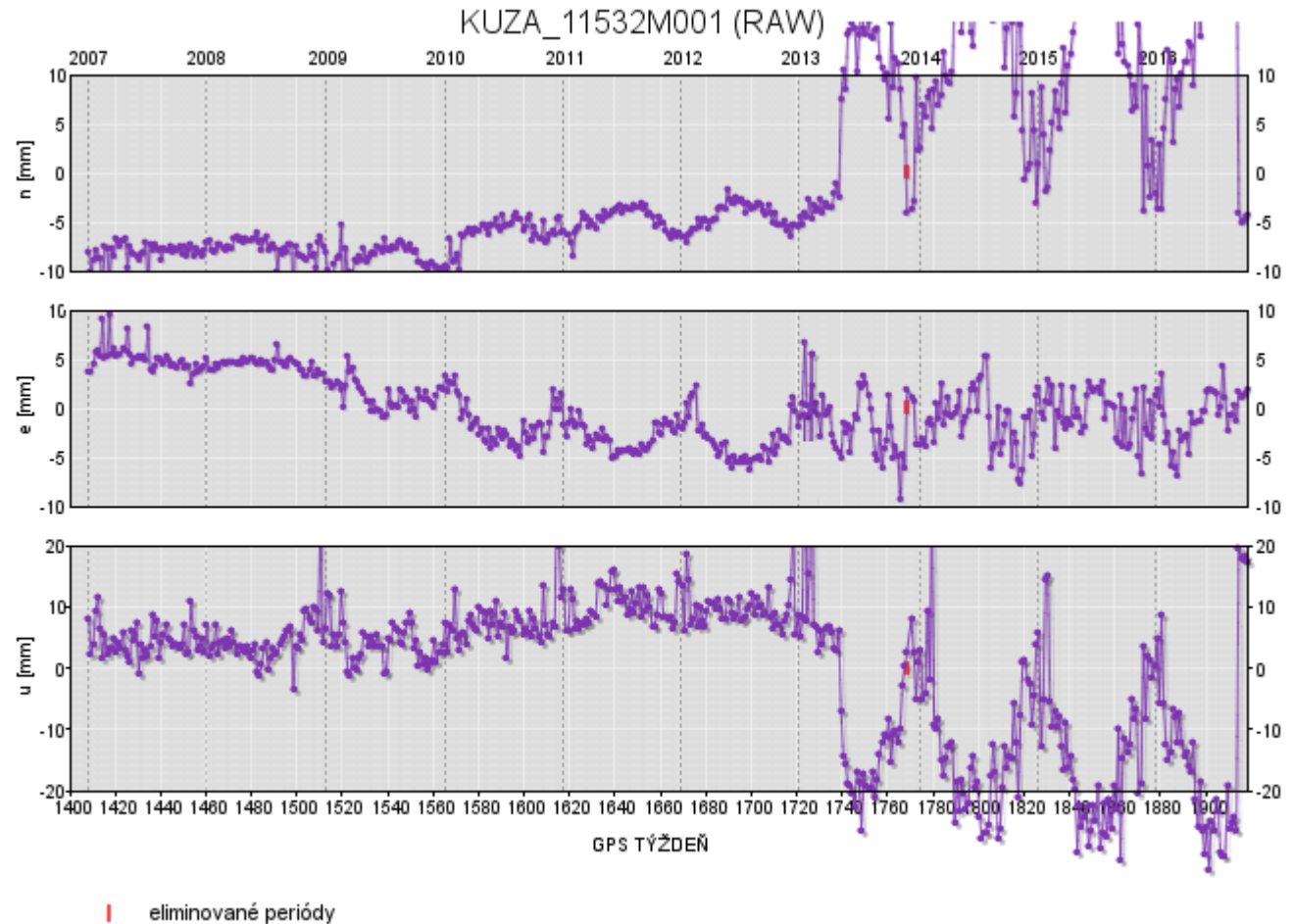

Legenda:

█ eliminované periódy

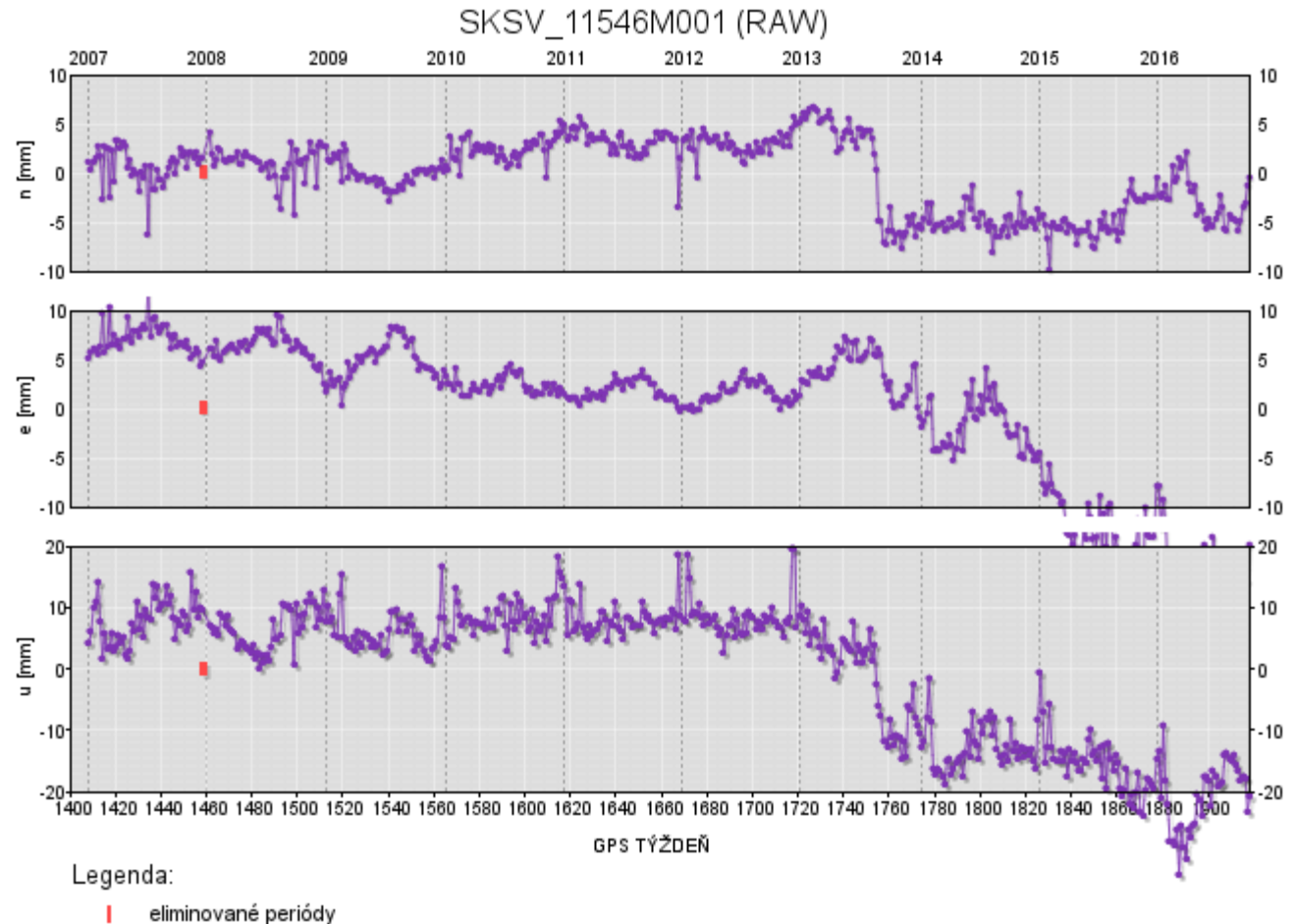
Príklady časových radov súradníc staníc SKPOS s detekovaným anomálnym správaním

- KUZA

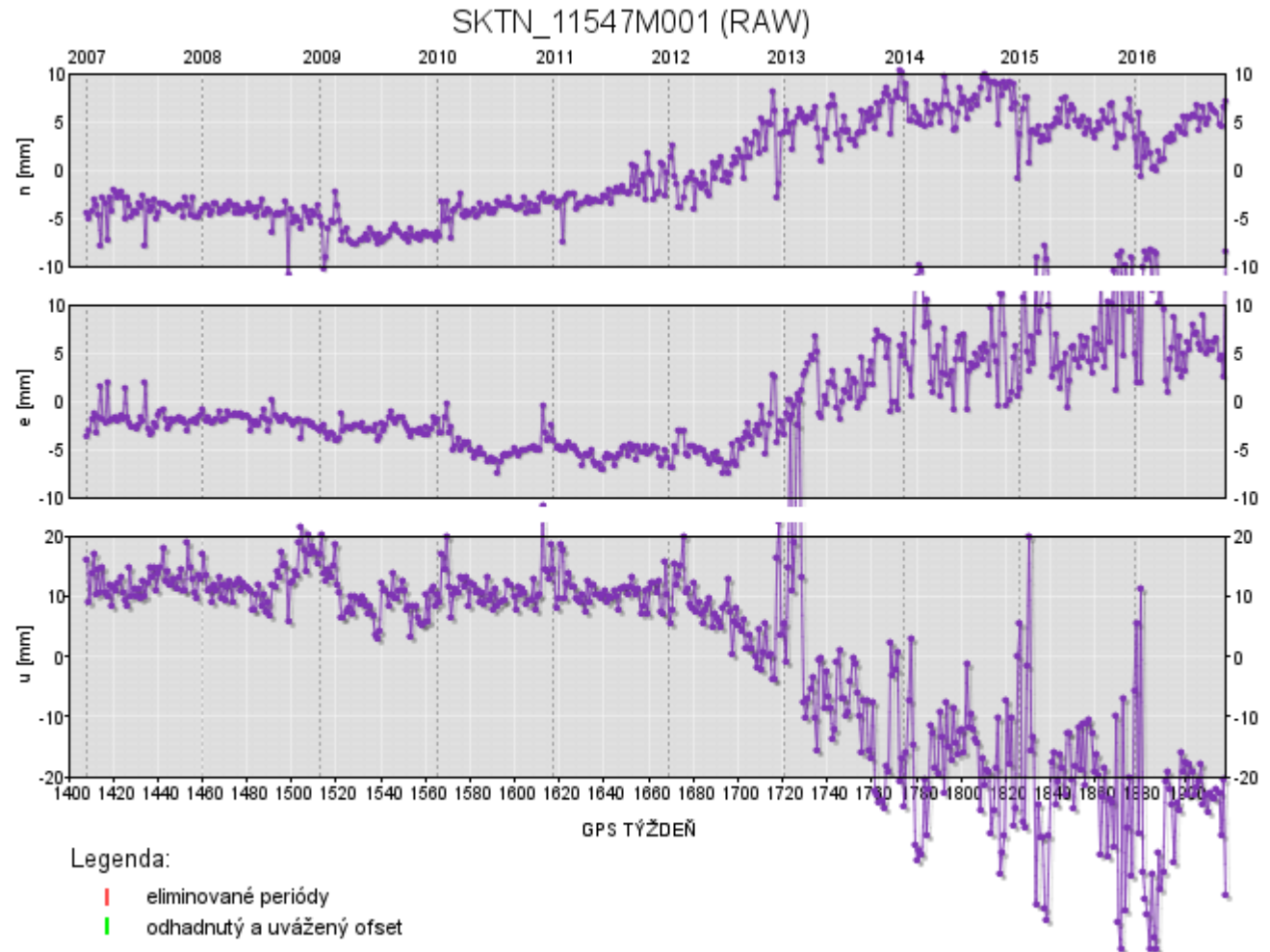
Príklady časových radov súradníc staníc SKPOS s detekovaným anomálnym správaním

- SKSV

Príklady časových radov súradníc staníc SKPOS s detekovaným anomálnym správaním

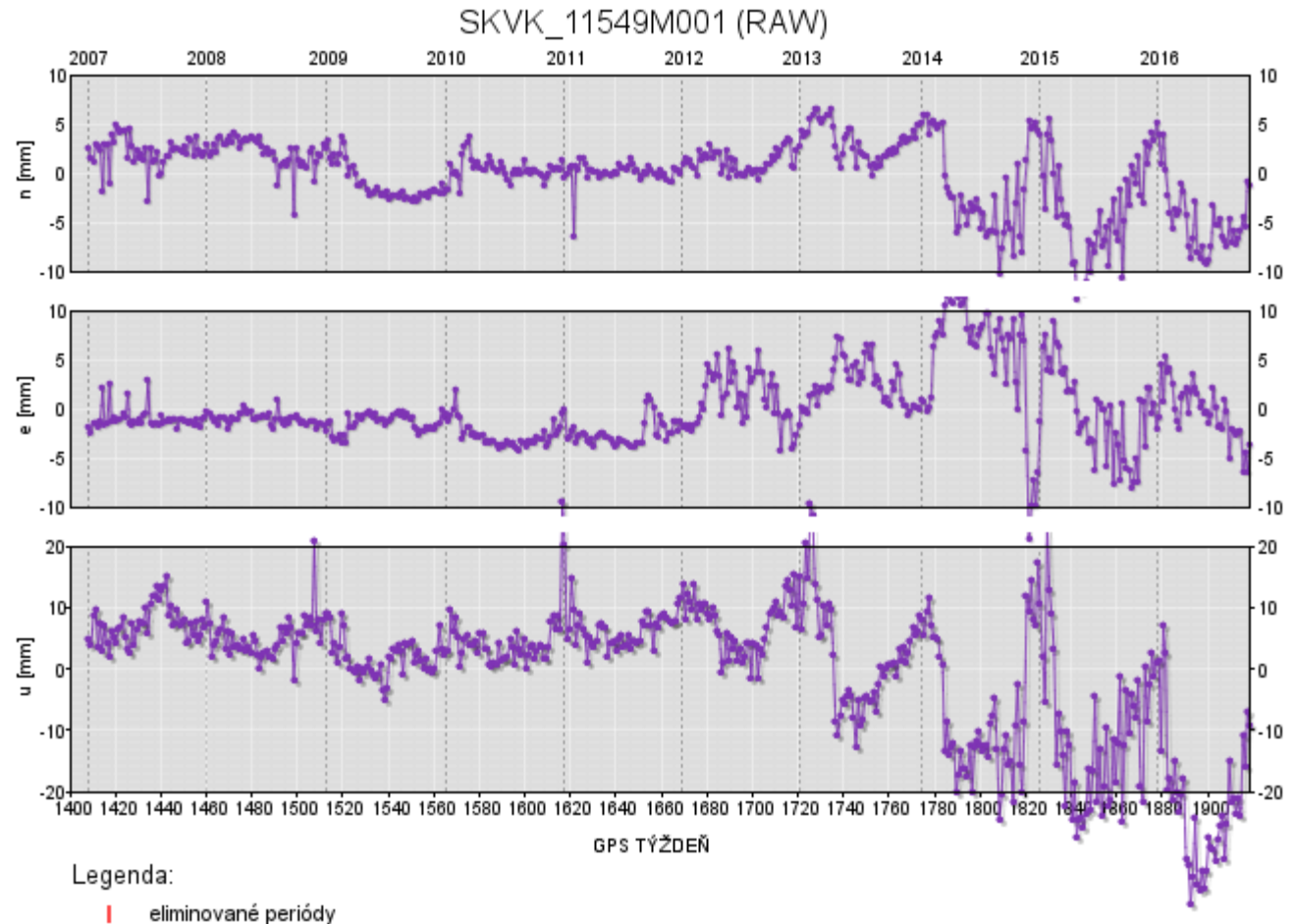
- SKTN

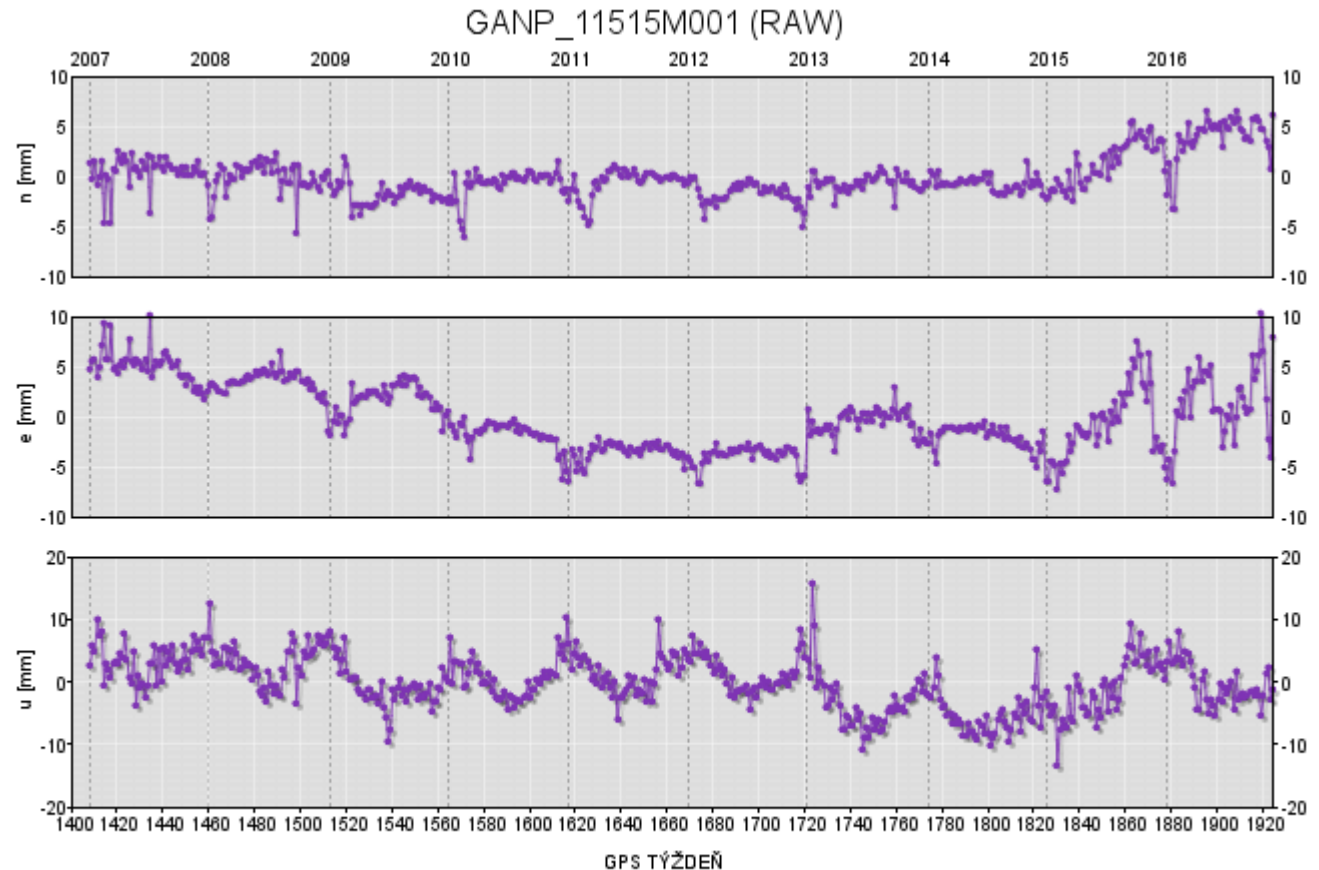
Príklady časových radov súradníc staníc SKPOS s detekovaným anomálnym správaním

- SKVK

Príklady časových radov súradníc staníc SKPOS s detekovaným anomálnym správáním

- GANP

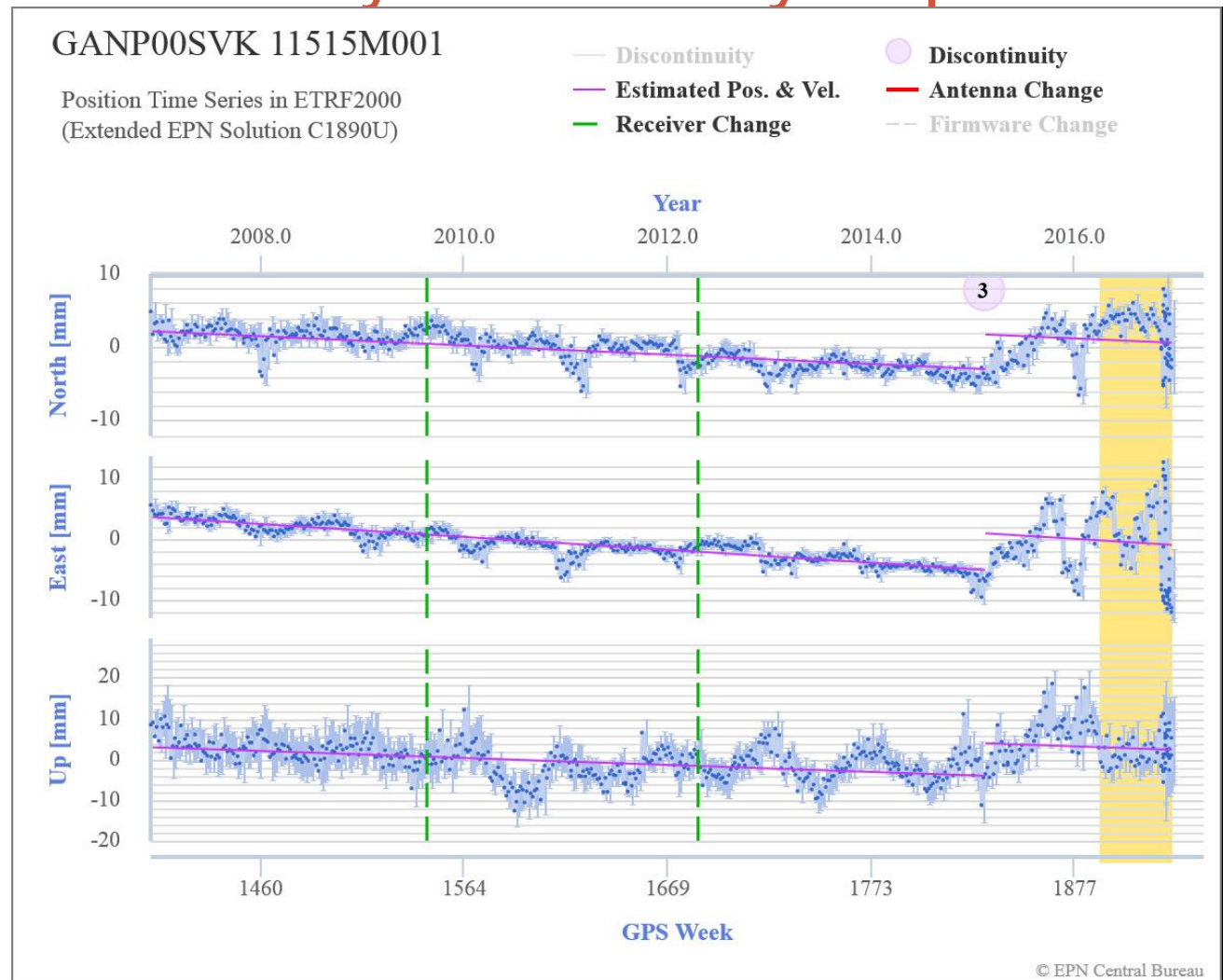
Legenda:

█ eliminované periódy

Príklady časových radov súradníc staníc SKPOS s detekovaným anomálnym správaním

- GANP

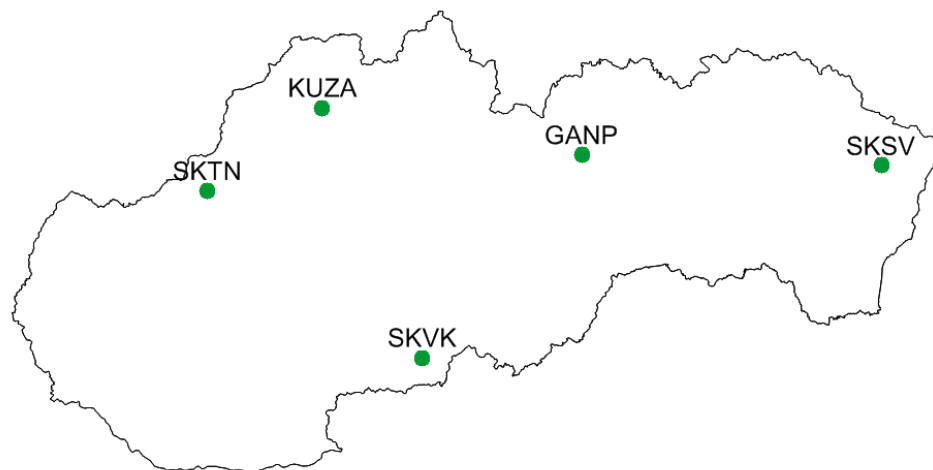
- EPN
extended
solution

Stanice SKPOS s detekovaným anomálnym správaním časových radov súradníc

SKPOS stanice

- GANP (Gánovce)
- KUZA (Žilina)
- SKSV (Snina)
- SKTN (Trenčín)
- SKVK (Veľký Krtíš)

Popis detekovaných anomálii - “problémov”

Stanica	Odhad dátum začiatku „problému“	Popis „problému“
GANP	Marec 2015	Zväčšenie rozptylu v zložkách n, e.
SKTN	Apríl 2012	Zväčšenie rozptylu a nadobudnutie klesajúceho trendu v zložke u.
KUZA	Marec 2013	Výrazná periodicitu s amplitúdou až 2.5 cm v zložkách n, u.
SKVK	Február 2014	Skokový vývoj so zväčšeným rozptylom hodnôt a klesajúcim trendom v zložke u.
SKSV	Júl 2014	Nadobudnutie klesajúceho trendu v zložke e.

Možné dôvody “problémov”

- ~~Chybný spôsob výpočtu súradníc?~~
- ~~Chybný softvér na konvertovanie binárnych údajov do tvaru RINEX?~~
- Chybný hardvér referenčných staníc (prijímač, anténa, kábel)?
- Chybná stabilizácia ?
- Anomálie spôsobené lokálnou geodynamikou?

Analýza anomálii (problémov)

Kontrola prijímačov

- dva prijímače súčasne pripojené na jednu anténu
- stanice KUZA, SKTN, SKVK a GANP v priebehu roka 2015
- pripojenie cca jeden mesiac
- výpočet súradníc v Trimble Pivot Platform

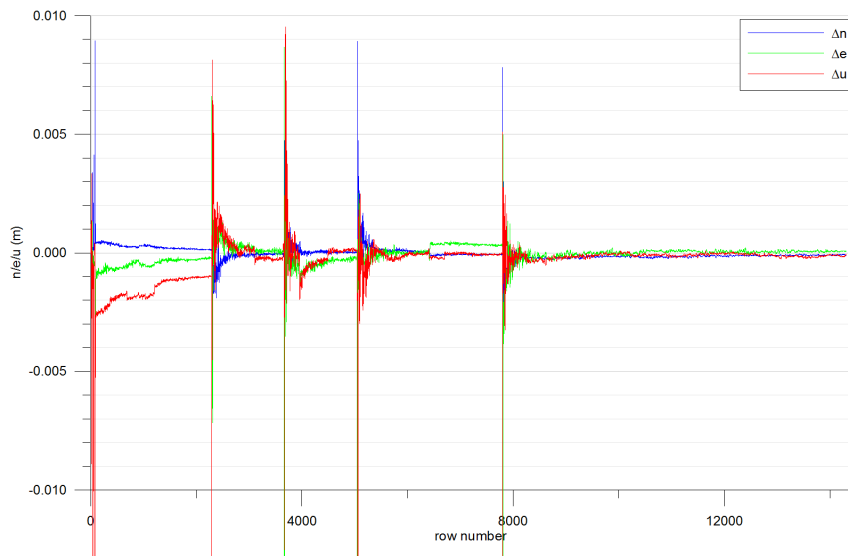

Analýza anomálii (problémov)

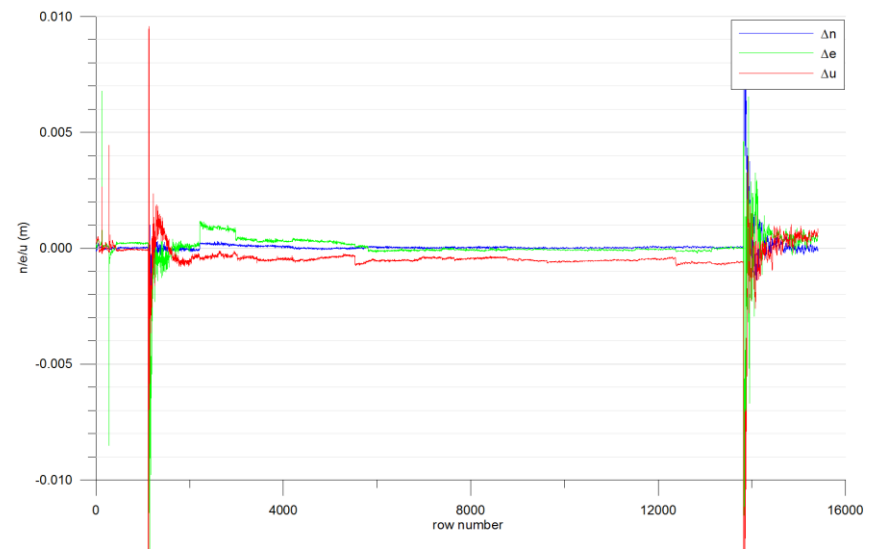
Kontrola prijímačov

- Trimble Pivot Platform
- hodinový a 15 minútový krok počas cca jedného mesiaca
- vykreslený rozdiel v súradniciach medzi oboma prijímačmi (Δn , Δe , Δu)

KUZA

SKTN

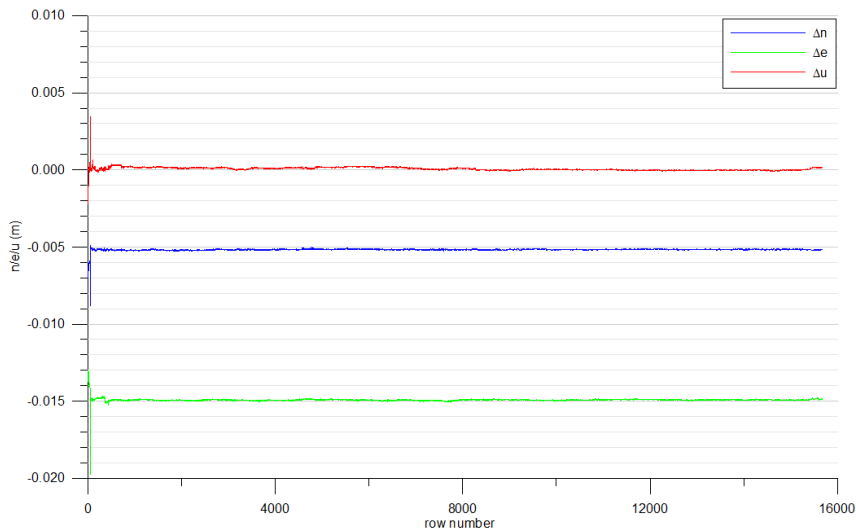

Analýza anomálii (problémov)

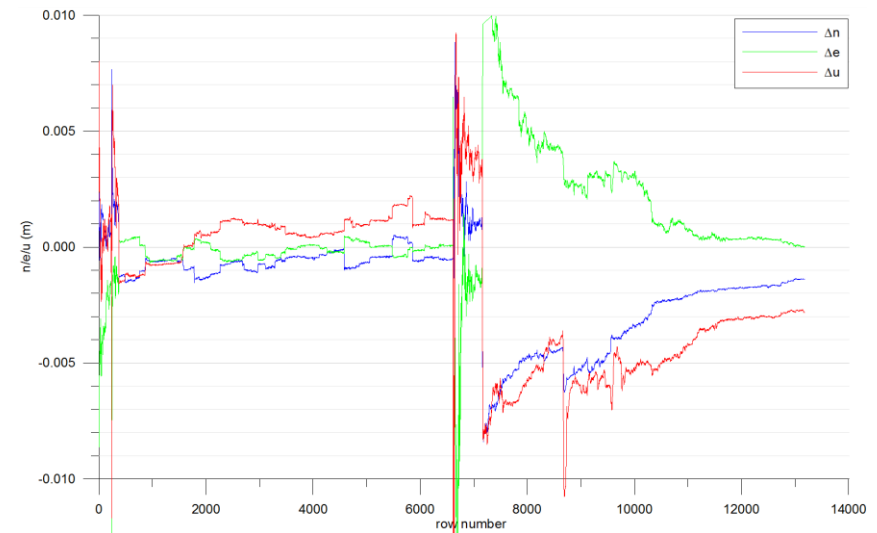
Kontrola prijímačov

- Trimble Pivot Platform
- hodinový a 15 minútový krok počas cca jedného mesiaca
- vykreslený rozdiel v súradniciach medzi oboma prijímačmi (Δn , Δe , Δu)

GANP

SKVK

Analýza anomálii (problémov)

Kontrola prijímačov

GANP ✓

SKTN ✓

KUZA ✓

SKVK ?

Tab.1 Štatistiky z porovnania dvoch prijímačov súčasne pripojených na jednu anténu na jednotlivých staniach. Štatistiky sú vypočítané z absolútnej hodnoty rozdielu súradníc z oboch prijímačov.

stanica	GANP [mm]			KUZA [mm]			SKTN [mm]			SKVK [mm]		
	Δn	Δe	Δu	Δn	Δe	Δu	Δn	Δe	Δu	Δn	Δe	Δu
súradnica												
priemer	5,17	14,91	0,09	0,21	0,29	0,53	0,12	0,11	0,30	2,03	1,54	2,86
STD	0,07	0,08	0,09	0,77	1,48	2,51	0,88	1,24	1,24	2,01	2,37	2,45
medián	5,17	14,91	0,06	0,13	0,13	0,15	0,04	0,11	0,49	1,38	0,43	2,71

Analýza anomálii (problémov)

Kontrola antén (doplniť fotky staníc)

- Kontrola vykonaná na dvoch staniciach:
  - GANP
    - EPN (EUREF Permanent Network)
    - IGS (International GNSS service)
  - KUZA
    - najextrémnejšie odchýlky v súradniciach

Analýza anomálii (problémov) Kontrola antén – stanica GANP

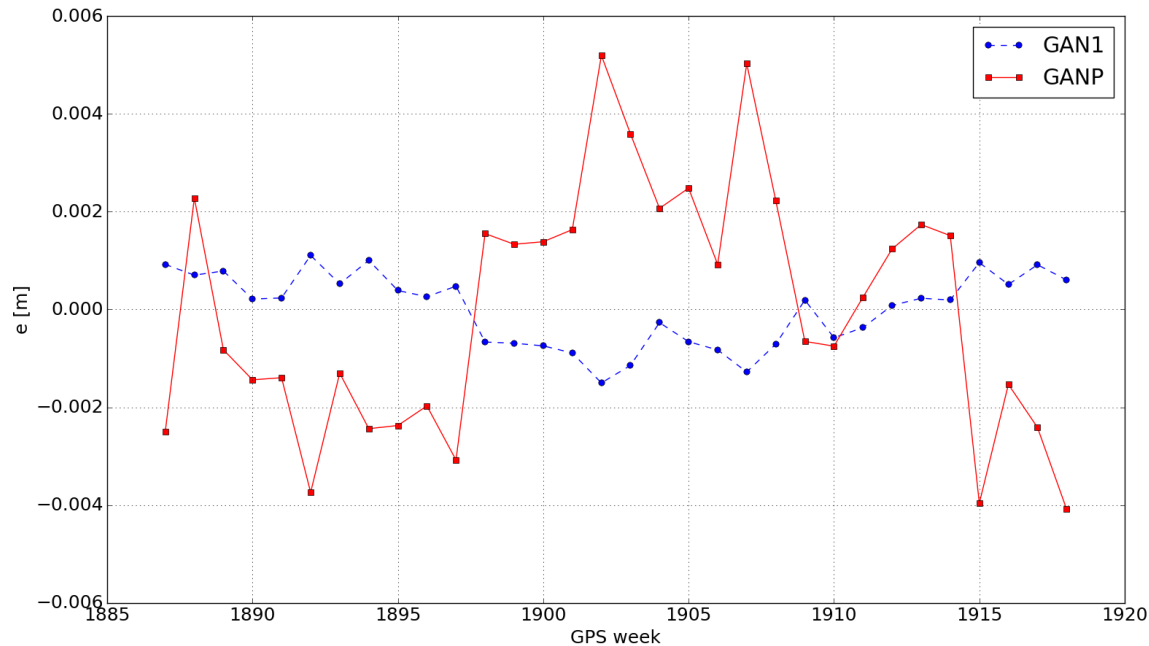
- GANP a GAN1

Analýza anomálii (problémov)

Kontrola antén – stanica GANP

- GAN1 pripojené na rutinné spracovanie v Bernese 5.2
- od 9.3.2016 neustále monitorované

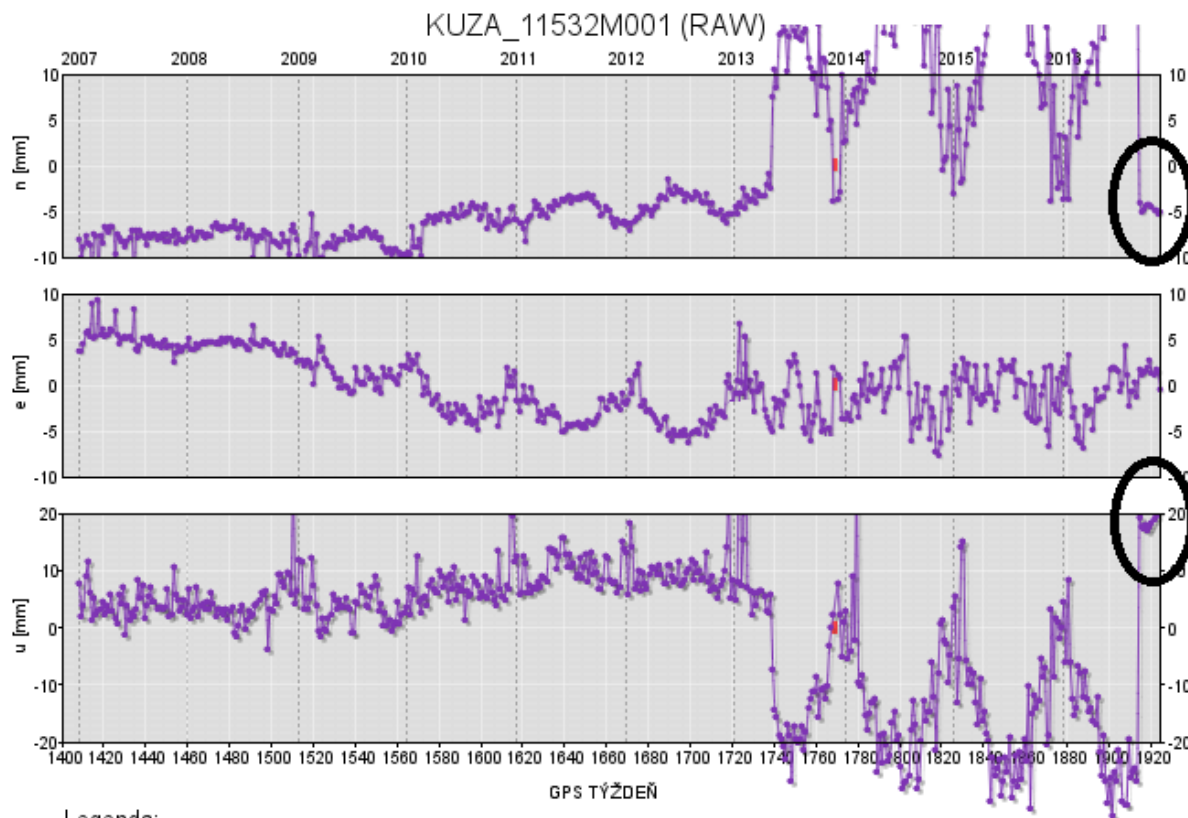

Zobrazenie priebehu súradnicovej zložky e staníc GANP a GAN1 v ETRS89.

Analýza anomálii (problémov)

Kontrola antén – stanica KUZA

- 14.9.2016 výmena antény aj prijímača

Analýza anomálii (problémov)

Analýza parametrov získaných nástrojom TEQC

- Kontrola kvality observačných údajov
  - MP1
  - MP2
  - Počet observácií
  - Percento observácií
  - ...
-
- **Doplniť ukážku výstupu z TEQC**

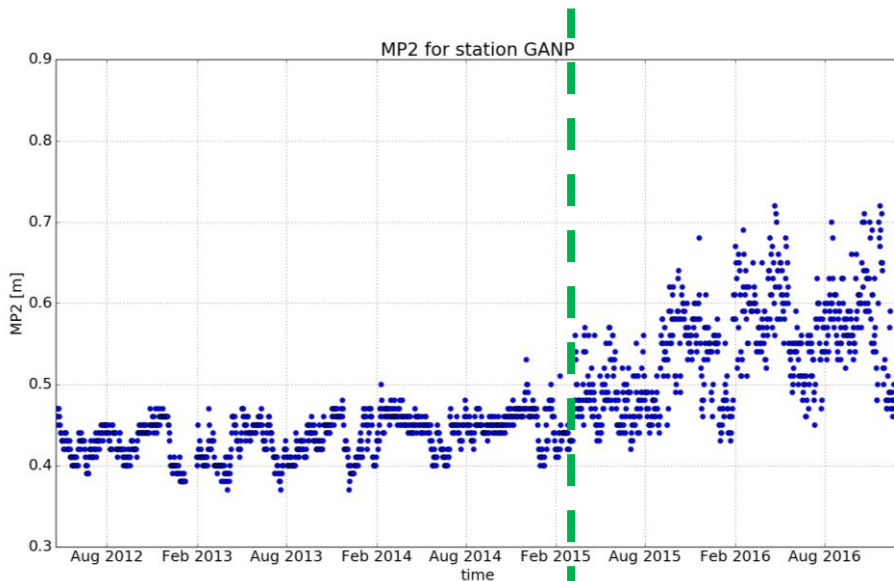

Analýza anomálii (problémov)

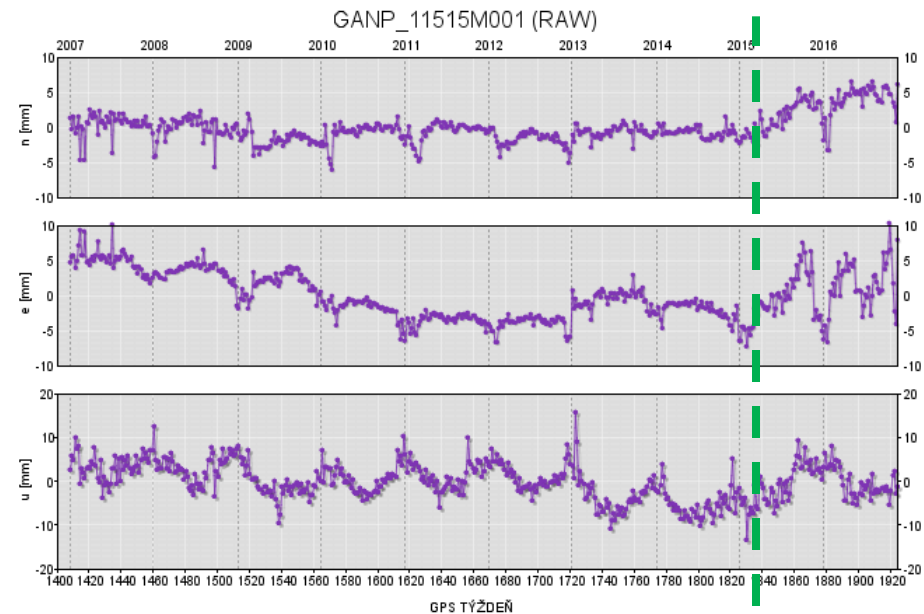
Analýza parametrov MP1 a MP2

- Efekt viaccestného šírenia sa signálu (multipath)
- Vykreslenie priebehu od roku 2012 pre každý deň

GANP MP2

GANP n, e, u

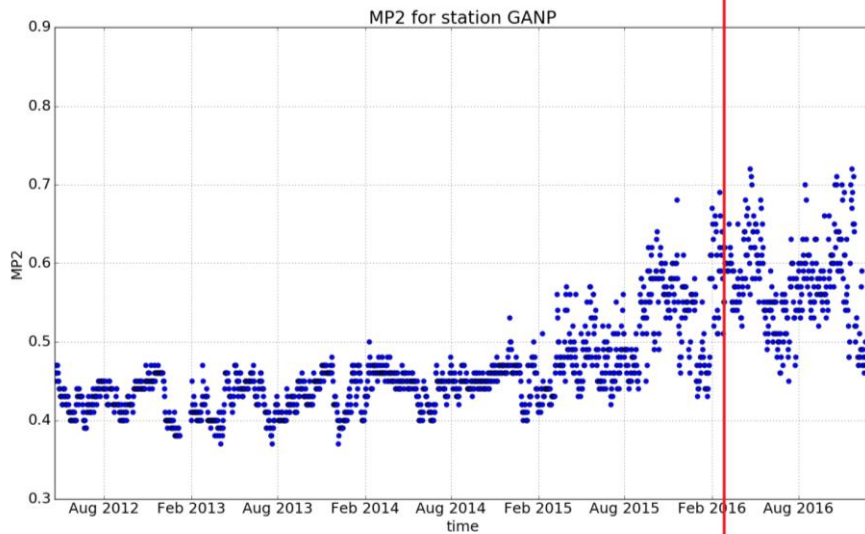

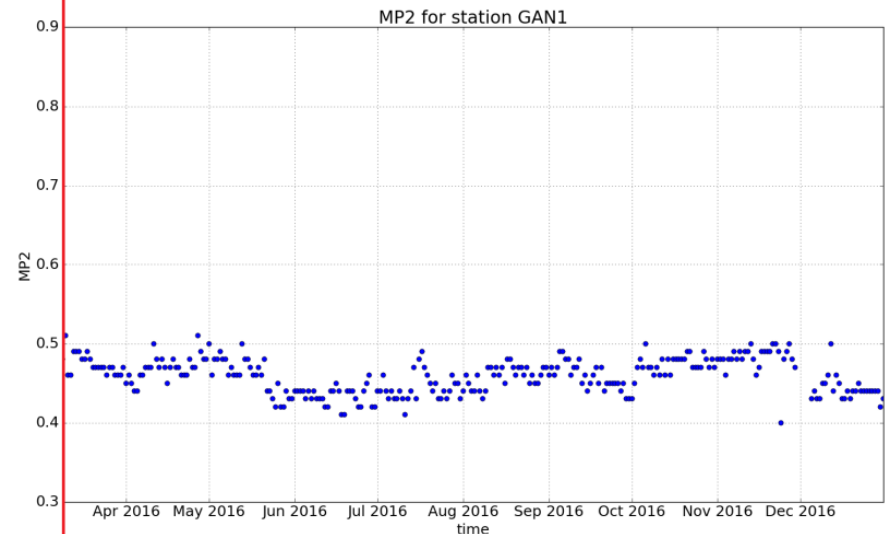
Analýza anomálii (problémov) MP2 na staniciach GANP a GAN1

- Vzdialenosť medzi anténami GANP a GAN1 je cca 0,5m

GANP

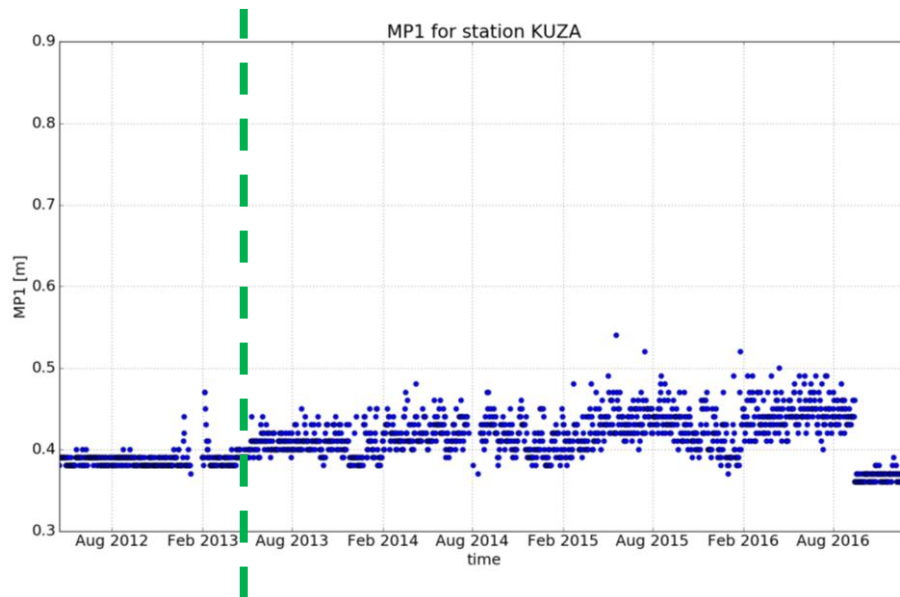

GAN1

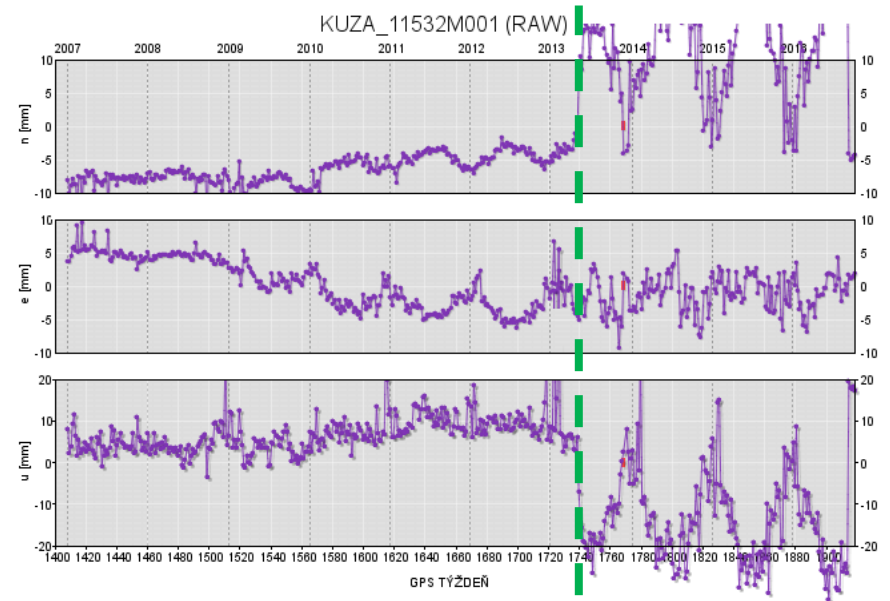

Analýza anomálii (problémov) MP1 na stanici KUZA

KUZA MP1

KUZA n, e, u

Záver

- hľadanie príčin anomálneho správania sa permanentných staníc a odhaľovanie prípadných porúch ich hardvérových komponentov je ťažká a dlhotrvajúca úloha.
- predstavených bolo niekoľko spôsobov ako pri takejto úlohe postupovať
- napriek tomu, že analýzy sú vykonávané už rok a pol, stále nevieme jednoznačne povedať, ktorý z hardvérových komponentov je problémový a ako sa podobným situáciám vyhnúť v budúcnosti
- v súčasnosti pracujeme na odstránení problémov výmenou
- vymenené komponenty plánujeme podrobiť ďalším analýzám, aby bola odhalená chybná časť

Ďakujem za pozornosť

Ing. Pavol Ceizel

Geodetický a kartografický ústav Bratislava

pavol.ceizel@skgeodesy.sk